

Bevezető

RUMPLER JÁNOS*

A Magyar Geofizika jelen számát** teljes egészében a VIBROSEIS® módszer tölti ki. Ennek indokául a következő tények szolgálhatnak.

1. A szeizmikus módszerek között a 60-as évek elején megjelent a vibroseizmika, s alkalmazási aránya rendkívül gyorsan növekedett. A statisztikai adatokból kitűnik, hogy 1976-ra a robbanóanyag nélküli szárazföldi szeizmika az összes, a robbanóanyagot alkalmazó tevékenységet is magában foglaló mérések 50%-át is meghaladta. Ugyanakkor a robbanóanyag nélküli szeizmikán belül a vibroseizmika képviseli a legnagyobb arányt, mely 1976-ban már az összetevékenység 32,5%-át tette ki. A módszer gyors elterjedésének okai minden bizonnyal többértűek. Szerepet játszanak a mérési elvből, módszertanból fakadó előnyök éppúgy, mint a termelékenységi, gazdaságossági, valamint környezetvédelmi szempontok. Bizonyos hatása lehet még a minden újdonsággal együttjáró ún. „divat”-jelenségeknek is.

2. A vibroseizmika nem impulzust, hanem változó frekvenciájú szinuszos „rezgéscsomagot” alkalmaz a jelgerjesztésre. Ez az energiagerjesztési mód számos elvi, módszertani, technológiai következménnyel jár, melyek az impulzus-szeizmikához viszonyítva eltérést jelentenek.

3. Magyarország területén is megkezdődtek a vibroseizmikus kutatások. 1974-ben az OKGT GKŰ egyhavi kísérleti mérésre kérte fel a Prakla-Seismos céget. A MÁELGI 1976-ban, az OKGT GKŰ 1977-ben kezdte meg a vibroseizmikus méréseket az ország területén. A kutatásokat a szeizmikusok egy kisebb csoportja hajtja végre, ugyanakkor a vibroseizmikus mérések anyagával a csatlakozó szakterületeken egyre szélesebb szagárda foglalkozik.

4. A vibroseizmikát tárgyaló szakirodalom igen heterogén, s csak idegen nyelvű közleményekben hozzáférhető. Nem áll rendelkezésre egységes szemléletű összefoglaló kézikönyv, vagy tankönyv sem. Az eligazodni kívánó számára egyetlen út a tájékozódásra több tucat közlemény, nem publikált kézirat, prospektus stb. átnézése, amely sok időt igényel. A vibroseizmikáról ez ideig magyar nyelvű összefoglaló sem készült.

A vázolt igényeket kívánja kielégíteni, illetve a hiányokat pótolni – szerény mértékben és a teljességre való törekvés igénye nélkül – a Magyar Geofizika jelen füzeté.

* OKGT GKŰ

** A Magyar Geofizika jelen száma az 1978. november 16-án az MGE Felsőföldi Geofizikai Szakosztálya által rendezett ankét előadásait tartalmazza, amelynek tárgya:

„A vibroseiz eljárás elvi-módszertani alapjai, eszközei, hazai alkalmazásának eredményei” volt.

®A Continental Oil Company szabadalma.